

OBSERVAȚII

față de Proiectul de hotărâre privind aprobarea nivelului taxei de salubritate pentru anul 2026 în Municipiul Sighișoara și actele anexate, prin raportare la normele în vigoare

1) Tehnica legislativă și calitate a reglementării (standardul impus de Legea nr. 24/2000)

În ansamblu, setul de documente (proiectul de hotărâre, referatul de aprobare, raportul de specialitate, respectiv documentele ADI Ecolect) ***nu atinge un standard minim de claritate, coerență internă și trasabilitate a calculelor***, ceea ce **contravine exigențelor de tehnică legislativă aplicabile actelor normative ale autorităților administrației publice locale (claritate, precizie, lipsa contradicțiilor, folosirea consecventă a termenilor, corelarea dispozitivului cu motivarea)**.

În mod concret, există o ruptură între „scopul declarat” al actului („aprobarea nivelului taxei de salubritate pentru anul 2026”) și modul în care dispozitivul este redactat, în special pentru non-casnici: **proiectul nu stabilește limpede „o singură taxă” pentru non-casnici, ci indică două cantumuri distincte, prezentate tot ca „taxă”, ceea ce creează ambiguitate normativă (două taxe paralele vs. o singură taxă compusă din componente)**.

O hotărâre fiscală locală trebuie să fie executorie și auto-suficientă: contribuabilul trebuie să poată înțelege fără inferențe cum și se stabilește obligația, pentru ce bază, în ce cantum și cu ce logică.

În același registru, documentele folosesc inconsistent noțiunile „taxe speciale”, „taxa specială de salubritate”, „taxa de salubritate”, „taxe distincte” și „taxa finală”, fără delimitări conceptuale, deși fiecare are o funcție juridică diferită (mai ales după modificările legislative din ultimii ani).

Această inconsecvență terminologică nu e doar „de formă”: ea afectează legalitatea actului prin lipsă de determinabilitate a obligației fiscale.

2) Temeiul fiscal invocat și natura juridică a prelevării: taxă specială vs. taxă de salubritate

Proiectul își fundamentează parțial demersul pe ideea taxelor speciale locale (Codul fiscal), ceea ce, în principiu, este posibil: Codul fiscal include taxele speciale în categoria impozitelor și taxelor locale, iar acestea pot fi instituite pentru funcționarea unor servicii publice locale create în interesul persoanelor fizice și juridice.

Tot Codul fiscal impune însă o limitare esențială: taxele speciale „se încasează numai” de la persoanele care beneficiază de serviciile oferite sau de la cele obligate potrivit legii să efectueze prestații în sfera aceluși serviciu.

Or, proiectul nu conține nicio dezvoltare normativă (nici măcar minimală) despre criteriul de „beneficiar” și despre situațiile de excepție/particularități (de exemplu: spații neutilizate, sedii fără activitate, puncte de lucru sezoniere, unități cu contract direct, situații de imposibilitate de prestare etc.).

În lipsa acestor clarificări, hotărârea va fi aplicată generalizat, automat, inclusiv persoanelor care nu sunt (în fapt sau în drept) beneficiari ai serviciului, ceea ce ar intra în coliziune cu art. 484 alin. (3) Cod fiscal.

3) Neconformitate directă cu Ordinul ANRSC nr. 640/2022 (taxa unică, sumă de taxe distincte, + max. 5%)

Normele metodologice aprobate prin Ordinul ANRSC nr. 640/2022 sunt centrale aici și, în mod important, chiar documentele anexate le invocă expres.

Ordinul stabilește explicit că, în modalitatea de plată „prin taxă”, utilizatorii casnici și noncasnici plătesc „o singură taxă”, taxa de salubritate, reprezentând „suma taxelor distincte” pentru fracțiunile colectate separat.

Pentru noncasnici, autoritatea deliberativă aprobă suma taxelor distincte prevăzute la art. 20 și „stabilește taxa de salubritate în lei/mc, inclusiv TVA”.

În plus, doar pentru acoperirea costurilor de administrare, taxa poate fi majorată „cu până la

5%”.

Raportat la aceste reguli, proiectul CL are două probleme structurale:

- a. În primul rând, la non-casnici, **proiectul nu stabilește limpede „taxa unică”** (sumă a taxelor distincte), ci indică două cuantumuri paralele („pentru reziduale” și „pentru hârtie/metal/plastic/sticlă”), fiecare prezentat ca „Taxă utilizatori non-casnici...”.

Asta este, în logica Ordinului:

1. fie o redactare greșită (dacă intenția era de fapt „taxe distincte”, nu „taxa de salubritate”),
2. fie o neconformitate (dacă intenția era de a percepe două taxe).

În ambele cazuri, actul devine vulnerabil: ori este inaplicabil coerent, ori este contrar art. 21 alin. (1) din Ordin.

- b. În al doilea rând, la casnici urban, proiectul propune 27,08 lei/pers./lună (inclusiv TVA), în timp ce documentele ADI Ecolect (Hotărârea nr. 34/03.12.2025) consemnează valori de referință „calculate și recomandate” pentru zona 3 Sighișoara de 31,64 lei/pers./lună (urban) și 15,23 lei/pers./lună (rural), inclusiv TVA.

Or, chiar în raportul ADI apare explicit mecanismul Ordinului:

taxa = sumă taxe distincte, plus eventual +5% administrare.

Dacă CL reduce unilateral cuantumul final (urban) sub nivelul rezultat ca sumă a taxelor distincte (ori sub nivelul rezultat după aplicarea procentului de administrare), trebuie să explice normativ și contabil cum se recompune „suma taxelor distincte” astfel încât rezultatul să fie 27,08.

În lipsa anexei de calcul și a refacerii explicite a componentelor, hotărârea devine arbitrară și neconformă cerinței de calcul din Ordin.

4) Incoerență internă și contradicție între documentele din dosar (motivare vs. dispozitiv)

Referatul de aprobare și raportul de specialitate (Municipiul Sighișoara) reproduc valorile ADI Ecolect ca „valori de referință” (31,64 urban, 15,23 rural; 426,78 lei/mc reciclabil; 414,58 lei/mc rezidual, inclusiv TVA).

Însă proiectul de hotărâre propune alte valori pentru urban și rezidual non-casnic (27,08 lei/pers./lună în urban și 584 lei/mc pentru rezidual non-casnic).

Această disonanță are două consecințe juridice serioase:

- a. Prima este o problemă de motivare: dacă inițiatorul/serviciul de specialitate își întemeiază expunerea pe un set de cuantumuri, dar dispozitivul supus votului este altul, atunci „legătura logică” dintre situația de fapt, analiza de necesitate și soluția normativă este ruptă.

În contencios, asta este material pentru anulare pentru nemotivare sau motivare străină de obiect (în practică: motivare care justifică A, dar se adoptă B).

- b. A doua este o problemă de transparentă decizională și previzibilitate: chiar dacă proiectul ar fi adoptat, contribuabilul nu poate înțelege de ce „valorile de referință” invocate în motivare nu coincid cu cuantumul finale adoptate și care este rațiunea diferenței.

5) „Cantitatea minimă lunară prezumată de 1 mc” pentru non-casnici (Art. 2 din proiect)

Stabilirea prin hotărâre a unei „cantități minime prezumate” de 1 mc/lună este o intervenție cu potențial fiscal substanțial (crește baza de calcul), dar proiectul nu explică:

- a. Cum se corelează această prezumție cu realitatea prestării și cu posibilitatea măsurării (dacă există/nu există sisteme de măsurare-înregistrare, dacă operatorul facturează pe ridicare, pe volum contractual etc.).
- b. Cum se corelează cu obligația ca taxa să fie suma taxelor distincte și stabilită în lei/mc (unde „mc” trebuie să fie o bază de calcul administrabilă, nu o ficțiune nejustificată).
- c. Care este temeiul concret (legal și factual) pentru „1 mc”, ca prag, și de ce nu alt prag (0,5 mc; 0,24 mc; 2 mc), ceea ce expune norma la critică de arbitrar și disproporționalitate.

În plus, proiectul nu clarifică dacă pragul de 1 mc se aplică o singură dată (pentru taxa unică) sau de două ori (dacă se păstrează în practică cele două cuantumuri „rezidual” și „reciclabil”).

În forma actuală, art. 2 este susceptibil să genereze duble impuneri minimale sau impuneri neinteligibile, ceea ce e incompatibil cu cerința de claritate a obligației fiscale și cu logica Ordinului

ANRSC.

6) Nivelul TVA utilizat în calcule și prezentarea „inclusiv TVA”

Raportul ADI Ecolect menționează „cota TVA pentru anul 2026, respectiv 21%”.

Acest element, în sine, este corect în raport cu nivelul cotei standard prevăzute de Codul fiscal (cota standard este 21%).

Problema nu este procentul, ci modul inconsistent de prezentare a cuantumurilor în documentele anexate: uneori „fără TVA”, alteori „inclusiv TVA”, alteori amestecat în același tabel, fără o anexă de calcul completă și verificabilă.

Într-o materie fiscală locală, confuzia „cu TVA/fără TVA” poate duce direct la impuneri greșite și litigii.

7) Critici privind respectarea regulii „taxa unică” și corecta denumire a sumelor pentru non-casnici

În Hotărârea ADI Ecolect nr. 34/03.12.2025 se aprobă „taxe distincte” și, separat, se indică „taxa de salubritate” ca valori de referință, iar actul amintește explicit că „consiliile locale au competențe exclusive să calculeze și să aprobe taxa de salubritate” (în linia Ordinului).

În proiectul CL, însă, non-casnicii apar ca având două „taxe” (rezidual și reciclabil) stabilite prin art. 1, fără ca hotărârea să mai facă operația de „sumă” într-o singură taxă, așa cum cere art. 21 alin. (1) din Ordin.

Chiar dacă intenția reală ar fi ca aceste două poziții să fie „taxe distincte”, proiectul este intitulat și formulat ca „nivelul taxei de salubritate”, deci își ratează propriul obiect normativ.

Această inconsecvență este calificată ca viciu de legalitate (obiect nedefinit clar, dispozitiv care nu corespunde scopului declarat).

8) Logica de „redistribuire” casnici/non-casnici din raportul de specialitate (Municipiul Sighișoara)

Raportul de specialitate al municipiului spune explicit că, din raportul cantităților (35% non-casnici, 65% casnici), „propunem un nivel al taxei” de 27,08 lei/pers./lună și 584 lei/mc.

Această frază este criticabilă pe două planuri:

- a. Pe plan metodologic-juridic, Ordinul ANRSC cere ca taxa să fie suma taxelor distincte (pe fracții), stabilită anual.

O „propunere” derivată dintr-o împărțire procentuală globală a cantităților nu este, în sine, o metodă suficientă pentru a justifica o taxă fiscală locală, dacă nu este transpusă într-un model de cost alocat pe categorii, cu intrări, ieșiri și verificabilitate.

- b. Pe planul principiilor, dacă prin această „propunere” se ajunge la subfinanțarea costului real al serviciului pentru o categorie și suprafinanțarea pentru alta, există risc de tratament inechitabil și de îndepărtare de la logica „beneficiarul plătește”, cerută de Codul fiscal pentru taxe speciale.

Cu alte cuvinte, nu este suficient să spui „non-casnicii produc 35%, deci îi taxăm cu X”: trebuie arătat că X este rezultatul costurilor totale alocate, net de venituri/compensări și conform regulilor ANRSC.

9) „Competența exclusivă” și rolul ADI Ecolect: recomandare vs. decizie fiscală

Ordinul ANRSC confirmă că autoritatea deliberativă locală este cea care aprobă anual nivelul taxei și are competențe exclusive inclusiv asupra regulamentului de instituire/administrare.

Asta înseamnă că hotărârea ADI Ecolect poate avea rol tehnic (metodologie, recomandare, suport), dar nu poate suplini hotărârea CL, nici nu poate acoperi lipsa anexelor de calcul sau lipsa regulamentului local actualizat.

În dosarul prezent, proiectul CL se sprijină puternic pe „valori de referință” ADI, dar fără să preia integral metodologia ca anexă obligatorie la hotărârea locală și fără să explice de ce se abat de la aceste valori acolo unde se abat (urban, rezidual non-casnic).

Aceasta arată că hotărârea locală are o lipsă de fundamentare reală și de „externalizare” a calculului către un terț, fără asumarea completă a raționamentului în actul deliberativ.

10) Administrarea costurilor și majorarea de până la 5%

Documentele ADI Ecolect invocă și aplică majorarea de până la 5% pentru costuri de

administrare.

Ordinul ANRSC permite această majorare, dar ca o opțiune explicită și limitată.

Proiectul CL nu precizează dacă include sau nu această marjă și, dacă da, în ce măsură.

Asta contează juridic deoarece marja este condiționată de scop („acoperirea costurilor de administrare”), deci ar trebui să existe minim o justificare și o reflectare clară în cuantum.

11) Jurisprudență: exigența temeiului legal și a actului aprobator expres pentru costuri/taxe

Decizia ÎCCJ nr. 2734/2022 este relevantă ca raționament:

Înalta Curte reține că, pentru anumite costuri/taxe asociate gestionării deșeurilor, nu poate fi imputată o obligație de plată autorității locale în lipsa unui temei legal aplicabil și/sau a unui act aprobator expres (în speță, inclusiv pe ideea că o hotărâre a consiliului local nu poate „suplini” aprobarea contractuală/actul adițional atunci când cadrul juridic o cere).

Transpus aici, mesajul de fond este că o prelevare sau o componentă de cost din salubritate trebuie să aibă: temei legal clar, moment de aplicare corect și o transpunere locală coerentă (nu „după ureche” și nu contradictorie între motivare și dispozitiv).

Tocmai acestea sunt punctele unde proiectul CL și actele anexate sunt vulnerabile.

Concluzie generală

În forma actuală, proiectul de hotărâre al Consiliului Local Sighișoara și documentele suport sunt criticabile pentru:

1. neclaritate normativă,
2. contradicții interne,
3. lipsă de trasabilitate a calculului și
4. nealinieră evidentă la regula centrală a Ordinului ANRSC nr. 640/2022 privind „taxa unică” ca sumă a taxelor distincte (plus, eventual, max. 5% administrare).

În plus, instituirea unei cantități minime prezumate de 1 mc/lună pentru non-casnici este insuficient justificată și insuficient corelată cu baza de calcul, ceea ce poate genera disproporționalitate și impredictibilitate fiscală.

În fine, folosirea inconsecventă a noțiunilor (taxă specială/taxă de salubritate/taxe distincte) și ruptura dintre motivare și dispozitiv demonstrează că actul nu a fost supus unui control intern de legalitate eficient, inclusiv prin prisma exigențelor generale confirmate de practica ÎCCJ privind necesitatea temeiului legal și a aprobărilor explicite pentru obligații de plată din zona salubrității.

Drept urmare transmit următoarea:

SOLICITARE DE CLARIFICĂRI ȘI DE COMUNICARE DE INFORMAȚII/DOCUMENTE

CĂTRE

Primarul Municipiului Sighișoara, în calitate de inițiator al proiectului de hotărâre privind aprobarea nivelului taxei de salubritate pentru anul 2026 (zona 3 Sighișoara)

În atenția Direcției/Serviciului de specialitate care a întocmit raportul de specialitate și calculele (taxe și impozite/eco-salubritate/financiar-contabil)

SUBIECT

Solicitare de clarificări tehnico-juridice și de comunicare a documentelor justificative aferente proiectului de hotărâre privind taxa de salubritate 2026, în vederea asigurării conformității cu cadrul legal aplicabil și a eliminării vulnerabilităților de legalitate.

DATE PETENT

Subsemnatul Popa Liviu-Cornel, domiciliat în România, jud. Mureș, Mun. Sighișoara, str. Mihai Viteazu, nr. 3C, sc. C, ap. 6, cod poștal 545400, CNP 1680611034971, telefon 0770903710, e-mail liviu.popa@relatiiclienti.eu, în calitate de cetățean român cu drepturi depline și contribuabil al Municipiului Sighișoara.

TEMEIURI JURIDICE

Formulez prezenta solicitare în exercitarea dreptului de petiționare, garantat constituțional, drept ce obligă autoritățile publice să răspundă în termenele și condițiile stabilite de lege, coroborat cu regimul general al petițiilor și obligația de răspuns în termen de 30 de zile de la înregistrare, potrivit OG nr. 27/2002 (inclusiv regula expresă privind termenul de răspuns).

Solicit, de asemenea, comunicarea unor informații/documente care au caracter de informații de interes public, în sensul Legii nr. 544/2001, cu respectarea termenelor legale (10 zile/30 zile, după caz, precum și obligația de motivare a refuzului).

În plus, având în vedere caracterul normativ al hotărârii de consiliu local privind stabilirea taxei de salubritate, solicitările sunt formulate și în logica obligațiilor de transparență decizională pentru proiecte de acte normative, potrivit Legii nr. 52/2003.

Totodată, subliniez că, în materia stabilirii taxei de salubritate, cadrul metodologic aplicabil impune ca, în modalitatea de plată „prin taxă”, utilizatorii să plătească o singură taxă (taxa de salubritate), reprezentând suma taxelor distincte, cu posibilitatea unei majorări limitate pentru costuri de administrare și cu competențe exclusive ale autorității deliberative locale asupra regulamentului de instituire și administrare.

CONTEXT ȘI INTERES LEGITIM

Am analizat proiectul de hotărâre, referatul de aprobare și raportul de specialitate, precum și documentele emise la nivelul ADI Ecolect Mureș.

Din lectura lor rezultă necorelări între valorile de referință invocate și cuantumul propus spre aprobare, precum și ambiguități privind modul de configurare a obligației pentru utilizatorii non-casnici (taxă unică versus poziții prezentate ca taxe separate), respectiv justificarea instituirii unei „cantități minime lunare prezumate”.

Întrucât aceste aspecte afectează legalitatea, predictibilitatea și aplicabilitatea hotărârii, solicit clarificări și documentele suport necesare pentru verificarea conformității cu normele aplicabile și pentru posibilitatea formulării unor observații informate în procedura de transparență decizională.

SOLICITĂRI (clarificări și documente)

1) Clarificarea structurii obligației fiscale pentru non-casnici și conformarea la regula „taxei unice”

Solicit să precizați în mod expres, în scris, care este opțiunea juridică asumată de inițiator pentru utilizatorii non-casnici în anul 2026:

- a. dacă se stabilește „taxa de salubritate” ca taxă unică (în sensul normelor metodologice aplicabile)
sau
- b. dacă se intenționează stabilirea unor „taxe distincte” pe fracții, urmând ca taxa de salubritate să fie doar rezultanta lor.

Solicit să indicați explicit cum se aplică regula potrivit căreia, în modalitatea de plată prin taxă, utilizatorii plătesc o singură taxă, taxa de salubritate, reprezentând suma taxelor distincte.

În măsura în care proiectul rămâne redactat cu două cuantumuluri la non-casnici, solicit să comunicați forma de text revizuită propusă de inițiator care să elimine ambiguitatea și să fie conformă cu cerința „o singură taxă”, inclusiv prin definirea în dispozitiv a modului de compunere (sumă) și a bazei de calcul.

2) Reconcilierea diferențelor dintre valorile ADI (valori de referință) și cuantumulurile propuse prin proiectul CL

Solicit să comunicați nota de fundamentare tehnico-economică prin care inițiatorul justifică diferențele dintre valorile de referință rezultate din hotărârea ADI (și documentele anexate acesteia) și cuantumulurile efectiv propuse spre aprobare prin proiectul de hotărâre al Consiliului Local, în special pentru taxa casnic urban și pentru cuantumul non-casnic „rezidual”.

Solicit să precizați dacă abaterea de la valorile de referință este determinată de o modificare a ipotezelor (cantități, tarife, costuri eligibile/ neeligibile, venituri din valorificare, subvenții/

compensări, mecanisme de suport bugetar), de o alegere de politică fiscală locală ori de o corecție metodologică față de calculele ADI și, pentru fiecare, să indicați suportul documentar și numeric.

3) Comunicarea anexelor de calcul complete, verificabile, în format utilizabil

Solicite comunicarea anexelor de calcul (în format editabil, dacă există) din care rezultă cuantumul final al taxei/taxelor propuse, cu evidențiere distinctă a elementelor de intrare și a operațiunilor aritmetice.

Pentru evitarea oricărei echivocități, solicit ca anexele să includă, în mod explicit, cel puțin:

- a. cantitățile prognozate pe fracții și pe categorii de utilizatori;
- b. tarifele pe activități/fluxuri aplicate;
- c. costurile totale estimate;
- d. alocarea costurilor între casnici/non-casnici și urban/rural;
- e. modul de tratare a veniturilor din valorificare; modul de includere a TVA;
- f. eventualul procent de administrare și justificarea lui, cu indicarea dacă s-a aplicat și în ce cuantum, în limita permisă de normele metodologice.

Solicite, totodată, să indicați expres dacă taxa finală propusă pentru fiecare categorie este, în viziunea inițiatorului, „suma taxelor distincte” pe fracții, astfel cum impune cadrul metodologic, și să arătați numeric această sumă pentru fiecare categorie relevantă.

4) Justificarea juridică și factuală a „cantității minime lunare prezumate” pentru non-casnici

Solicite să comunicați temeiul juridic concret și raționamentul factual pentru instituirea prin proiect a unei „cantități minime lunare prezumate de 1 mc” pentru utilizatorii non-casnici, inclusiv analiza alternativelor (de exemplu, criteriile bazate pe activitate, suprafață, frecvență, evidențe de colectare, contracte, declarații), precum și analiza impactului acestei prezumții asupra diferitelor tipuri de contribuabili (sedii fără activitate, puncte de lucru sezoniere, activități cu volum redus etc.).

Solicite să precizați cum se corelează această prezumție cu baza de calcul în „lei/mc” și cu mecanismul „taxei unice” (sumă de taxe distincte) prevăzut de normele metodologice aplicabile, astfel încât regula să fie inteligibilă, previzibilă și să nu conducă la dublări sau suprapuneri de obligații.

5) Comunicarea regulamentului local și a cadrului de administrare a taxei

Solicite să comunicați regulamentul local în vigoare privind instituirea și administrarea taxei de salubritate și, dacă inițiatorul consideră necesar, proiectul de modificare/actualizare a acestuia pentru anul 2026.

Solicitarea este justificată deoarece normele metodologice prevăd competențe exclusive ale autorității deliberative cu privire la elaborarea și aprobarea regulamentului de instituire și administrare a taxei, iar legalitatea și aplicabilitatea cuantumurilor depind de reguli clare privind declararea, scadența, corecțiile, excepțiile și situațiile particulare.

6) Termenul și forma răspunsului

Solicite înregistrarea prezentei și comunicarea unui răspuns scris, complet și motivat, în termenul legal aplicabil petițiilor (30 zile de la înregistrare), respectiv, pentru documentele/informațiile care se încadrează în sfera informațiilor de interes public, în termenele prevăzute de Legea nr. 544/2001, astfel cum sunt reflectate și în jurisprudența Curții Constituționale privind termenele (10 zile/30 zile/5 zile pentru refuz motivat).

Solicite ca răspunsul și documentele comunicate să fie transmise la adresa de e-mail indicată mai sus.

Încheiere

Prezenta solicitare urmărește exclusiv clarificarea și completarea fundamentării proiectului, astfel încât hotărârea ce urmează a fi supusă votului să fie coerentă, previzibilă și conformă cu cadrul metodologic incident, inclusiv cu regula „taxei unice” ca sumă a taxelor distincte și cu exigențele privind administrarea taxei.